

Skriftlig redegørelse

(Redegørelsen er optrykt i den ordlyd, hvori den er modtaget).

Redegørelse af 13/10 2005 om nærdemokrati.
(Redegørelse nr. R 3).

1. INDLEDNING

Det stærke lokale demokrati er et særkende for Danmark. Danmark er det land i Europa, som har decentraliseret flest opgaver fra staten til det lokale styre i kommunerne. Langt de fleste velfærdsopgaver løses på det forvaltningsniveau, der er tættest på borgerne, nemlig i kommunerne.

Det er regeringens erklærede målsætning med kommunalreformen at fremtidssikre det lokale demokrati. Det sker ved at flytte yderligere opgaver til kommunerne, så opgaver, der i dag er delt mellem myndigheder på flere niveauer, samles tæt på borgerne.

Samtidig bliver kommunerne større. Og det er netop de større og mere bæredygtige kommuner, der skal skabe grundlaget for, at opgavernes udførelse tilrettelægges lokalt, og at den statslige styring i højere grad kan baseres på mål og rammer frem for en detaljeret statslig styring.

Kommunalreformen skaber dermed bedre rammer for det lokale demokrati.

Lokaldemokratiet handler ikke kun om at vælge en kommunalbestyrelse hvert fjerde år. Det handler også om borgernes deltagelse i lokalsamfundet, om med- og modspil, inspiration og samarbejde i det daglige arbejde – det nære demokrati. Denne deltagelse bliver ikke mindre vigtig, når kommunerne vokser – både i overgangsprocessen og i det videre forløb.

Borgerne skal have mulighed for at være involveret i løsningen af en lang række af de opgaver, som følger med sammenlægningsprocessen i de nye kommuner. Et sådant engagement vil være med til at skabe det vigtige tilknytningsforhold til den nye kommune. Og i de nye kommuners daglige arbejde i fremtiden vil kommunen være et naturligt forum for beslutninger og løsning af opgaver, hvor borgerne har adgang til at deltage og bidrage.

Det er vigtigt for regeringen at sætte fokus på nærdemokratiet ved gennemførelsen af kommunalreformen. Derfor har regeringen aftalt med Dansk Folkeparti – i strukturaftalen fra juni 2004

– at forligspartierne er enige om at undersøge mulighederne for en styrkelse af det lokale demokrati gennem en øget borgerdeltagelse. Det er endvidere aftalt, at der i samarbejde med repræsentanter for kommunerne, landsbyforeninger og andre repræsentanter for foreningslivet iværksættes et arbejde om, hvordan der kan gives bedre mulighed for inddragelse af borgere og brugere i de lokale beslutninger.

Regeringens indsats for at styrke nærdemokratiet i lyset af dette arbejde er emnet for denne redegørelse til Folketinget.

Nedenfor gennemgås i kapitel 2 regeringens indsats for at styrke nærdemokratiet.

I kapitel 3 sættes regeringens holdninger og indsats i perspektiv i forhold til resultatet fra Tænketanken om Nærdemokrati.

2. REGERINGENS INDSATS FOR AT STYRKE NÆRDEMOKRATIET

2.1. Regeringens grundlæggende holdninger

Regeringen har nogle helt centrale grundholdninger om, hvordan udviklingen af et godt og velfungerende nærdemokrati i det nye Danmark bedst sikres.

Disse kan udtrykkes i 5 principper for borgerdeltagelse.

Et godt nærdemokrati kræver:

- At kommunalbestyrelsen har en strategi for nærdemokratiet i kommunen
- At der er frihed og plads til forskellighed
- At der er en decentral opgaveløsning i kommunen
- At kommunalbestyrelserne er lydøre, og at kommunen er tilgængelig for borgerne
- At kommunalbestyrelsen aktivt forholder sig til det civile Danmark

Kommunalbestyrelsens strategi for nærdemokratiet i kommunen

Nærdemokratiet kommer ikke af sig selv. Den første forudsætning for et godt nærdemokrati er derfor, at kommunalbestyrelsen aktivt forholder sig til, hvordan borgerdeltagelsen i lokalsamfundet skal udvikles og styrkes.

Efter regeringens opfattelse har en lokal tilrettelæggelse af borgerdeltagelsen to indlysende fordele. Dels skaber en lokal tilrettelæggelse af strategien på området også et lokalt ejerskab til de processer der iværksættes – både hos kommunalpolitikere og i lokalsamfundet i øvrigt. Dels åbner en lokal tilrettelæggelse op for, at der